

PWYLLGOR CRAFFU AMGYLCHEDDOL

DYDD MAWRTH, 22 CHWEFROR 2022

Yn Cynghorydd Patel(Cadeirydd)
bressenol:

Cynghorwyr Derbyshire, Owen Jones, Lancaster, Jackie Parry,
Sandrey a/ac Wong

51 : YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorydd Owen.

52 : DATGAN BUDDIANNAU

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau buddiannau.

53 : COFNODION

Cymeradwywyd cofnodion y cyfarfodydd a gynhaliwyd ar 7 Rhagfyr 2021 a 13 Ionawr 2022 gan y Pwyllgor fel cofnod cywir.

54 : CYNLLUN CORFFORAETHOL DRAFFT 2022-2025 A CHYNYGION
CYLLIDEBOL DRAFFT 2022/23 - I DDILYN

Derbyniodd y Pwyllgor adroddiad a oedd yn rhoi cyfle i Aelodau graffu ar yr adrannau hynny o Gynllun Corfforaethol drafft 2022-25 a Chynigion Cyllideb drafft 2022/23 a oedd yn ymwneud â Phortffolios y Cabinet a gwasanaethau o fewn cylch gwaith y Pwyllgor.

Dywedwyd wrth yr Aelodau y bydd y Cabinet yn ystyried sylwadau ac argymhellion y Pwyllgor cyn cwblhau eu cynigion ar gyfer y gyllideb. Bydd cynigion cyllideb ddrafft y Cabinet yn cael eu cyflwyno i Gyfarfod y Cabinet ar 24 Chwefror 2022 i'w cytuno ac yna byddai argymhellion cyllideb y Cabinet yn cael eu hystyried gan y Cyngor yn ei gyfarfod ar 3 Mawrth 2022.

O ran y Cynllun Corfforaethol drafft, dywedwyd wrth yr Aelodau fod y Cyngor, ym mis Gorffennaf 2017, wedi nodi rhaglen bolisi ac ymrwymadau cyflawni cysylltiedig o'r enw 'Uchelgais Prifddinas' gan sefydlu blaenoriaethau allweddol y Cabinet ar gyfer y tymor trefol, ac amlinellu rhaglen weithredu i barhau i yrru economi'r ddinas yn ei blaen, tra'n sicrhau bod pob preswlydd yn teimlo manteision llwyddiant.

Ym mis Ionawr 2020 cymeradwyodd y Cabinet ddiweddariad o raglen bolisi, blaenoriaethau ac ymrwymadau'r Weinyddiaeth o'r enw Uchelgais Prifddinas, ein Hymrwymadau Parhaus ar gyfer Caerdydd. Mae'r ymrwymadau a nodir yn yr Uchelgais Prifddinas yn canolbwyntio ar bedair prif flaenoriaeth, sy'n sail i Gynllun Corfforaethol 2022-25:

- Gweithio i Gaerdydd: sicrhau bod ein holl ddinasyddion yn gallu cyfrannu at lwyddiant y ddinas a chael budd ohoni.
- Gweithio dros Gymru: Mae ar Gymru lwyddiannus angen prifddinas lwyddiannus
- Gweithio ar gyfer y Dyfodol: Rheoli twf y ddinas mewn ffordd gynaliadwy.

- Gweithio dros Wasanaethau Cyhoeddus: sicrhau bod ein gwasanaethau cyhoeddus yn cael eu darparu'n effeithlon, yn effeithiol ac yn gynaliadwy yn wyneb y galw cynyddol a lleihau cyllidebau.

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol hefyd yn gosod dyletswydd statudol ar Gyrrff Cyhoeddus i gyhoeddi amcanion lles. Yng Nghaerdydd, mae'r Cyngor a'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus wedi mabwysiadu'r un 7 Amcan Llesiant sy'n adlewyrchu eu dyheadau cyffredin ar gyfer y ddinas a dealltwriaeth gyffredin o heriau. Mae'r Cynllun Corfforaethol wedi'i strwythuro o amgylch blaenoriaethau Uchelgais Cyfalaf a 7 amcan llesiant ac mae'n egluro'r camau y bydd y Cyngor yn eu cymryd i wneud cynnydd o ran cyflawni'r amcanion hyn. Mae Atodiad 1 i'r adroddiad yn nodi'r adrannau o Gynllun Corfforaethol 2022-25 sy'n dod o fewn cylch gorchwyl y Pwyllgor hwn.

Rhoddodd yr adroddiad grynodedb o'r cefndir a'r cyd-destun ar gyfer pennu cynigion y gyllideb ddrafft, gan gynnwys goblygiadau ariannol pandemig Covid-19 o ran costau ychwanegol a cholli incwm i'r Cyngor. Nodwyd crynodeb o'r cymorth ariannol a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru yn yr adroddiad. Dywedwyd wrth yr Aelodau na fyddai cyllid cymorth Llywodraeth Cymru ar gael yn ystod 2022/23 ac felly mae'n rhaid i'r gyllideb fod yn ddigon cadarn i sicrhau y gall y Cyngor barhau i reoli'r pwysau ariannol sy'n gysylltiedig â Covid-19.

Roedd cynigion cyllideb ddrafft 2022/23 yn adlewyrchu'r Setliad Ariannu Dros Dro fel yr adroddwyd i'r Cabinet ar 13 Ionawr 2022. Bydd Caerdydd yn derbyn cynnydd o 10.7% (£52.6 miliwn), gan gynnwys cyllid ar gyfer pwysau ariannol ychwanegol. Mae'r pwysau ariannol ychwanegol hynny'n cynnwys:

- cymorth i dalu'r Cyflog Byw Gwirioneddol yn y sector gofal fel y cyhoeddwyd gan y Dirprwy Weinidog dros Wasanaethau Cymdeithasol ar 21 Rhagfyr 2021
- lwfansau ar gyfer cynnydd cyflog a chyfraniadau yswiriant gwladol o fis Ebrill 2022
- yn absenoldeb unrhyw Gronfa Galedi Awdurdodau Lleol y flwyddyn nesaf, bydd angen i'r Cyngor sicrhau y gall gwmpasu unrhyw bwysau parhaus sy'n gysylltiedig â COVID-19 (gwariant ac incwm) o'r dryniad hwn.

Darparwyd crynodeb o gyllideb refeniw 2022/23 yn yr adroddiad. Roedd y gyllideb refeniw yn seiliedig ar gyflawni £7.708 miliwn o arbedion effeithlonrwydd. Dywedwyd wrth yr Aelodau bod yr holl gynigion arbedion wedi'u sgrinio am eu heffaith ar gydraddoldeb ac ni nodwyd unrhyw bryderon. Mae arbedion i'w gwneud ar draws cyfarwyddiaethau, ac eithrio Ysgolion, sydd wedi'u diogelu ar ôl i'r Cabinet eu hystyried ar ôl ymgynghori â hwy ar gyfer 2022/23. Er mwyn gwella'r gallu i gyflawni arbedion a manteisio i'r eithaf ar y siawns o sicrhau arbedion blwyddyn lawn yn 2022/23, mae cynigion yn cael eu gweithredu yn y flwyddyn ariannol gyfredol lle bo hynny'n bosibl - mae £2.785 miliwn eisoes wedi'i gyflawni.

Dywedwyd wrth yr Aelodau bod cynigion y gyllideb ddrafft yn cynnwys Mekanwaith Gwydnwch Ariannol gwerth £3.8 miliwn sydd â'r bwriad o helpu'r Cyngor i ddelio ag ansicrwydd cyllido. Defnyddir y MGA i fuddsoddi mewn meysydd blaenoriaeth. Yng nghyd-destun y sefyllfa ariannu well na'r disgwyl, ni fydd yn ofynnol i'r MGA fynd i'r afael â'r sefyllfa ariannu ac felly mae ar gael ar gyfer buddsoddiad untro. Byddai'r MGA yn cael ei fuddsoddi fel a ganlyn:

- Pobl Ifanc £1.21 miliwn

- Gwella a Diogelwch Cymunedol £1.648 miliwn
- Caerdydd Glanach a Gwyrddach £670,000
- Seilwaith y Ddinas £272,000

Mae cynigion y gyllideb ddrafft hefyd yn cynnwys cynigion i sicrhau bod y cynllun yn cael ei gyflawni ar gyfer y cynlluniau wrth gefn penodol canlynol:

- Yr anhawster wrth fodelu cynnydd posibl yn nifer a chymhlethdod Lleoliadau Plant sy'n Derbyn Gofal (£2.500 miliwn.)
- Yr anhawster wrth fodelu'r galw yn y Gwasanaethau i Oedolion (£3.000 miliwn)
- Anwadalarwydd y farchnad o ran deunyddiau ailgylchu (£0.350 miliwn)

Roedd yr adroddiad hefyd yn rhoi trosolwg o Raglen Gyfalaf ddrafft 2022/23 i 2026/27. Mae Cyllideb arfaethedig 2022/23 yn amlinellu cynigion gwariant cyfalaf o £1.206 biliwn, y mae £263 miliwn ohono wedi'i glustnodi ar gyfer 2022/23. Roedd manylion rhaglenni cyfalaf y Cyfarwyddiaethau unigol wedi'u cynnwys fel atodiadau i'r adroddiad.

55 : TROSOLWG CORFFORAETHOL

Croesawodd y Cadeirydd y Cynghorydd Weaver, Aelod Cabinet dros Gyllid, Moderneiddio a Pherfformiad, Chris Lee, Cyfarwyddwr Corfforaethol, Adnoddau ac Ian Allwood (Pennaeth Cyllid) i'r cyfarfod. Yn dilyn datganiad gan yr Aelod Cabinet, cyflwynodd y swyddogion gyflwyniad yn rhoi trosolwg o Gynigion Cyllideb 2022-23 fel yr effaith ar gylch gorchwyl y Pwyllgor.

Gwahoddodd y Cadeirydd yr Aelodau i wneud sylwadau, ceisio eglurder neu godi cwestiynau am y wybodaeth a gafwyd. Mae'r drafodaeth hon wedi ei chrynhofio isod:

- Gofynnodd yr Aelodau faint o ymatebion i'r ymgynghoriad a gafwyd gan y Panel Dinasyddion. Gofynnodd yr Aelodau a ellid ystyried y 1,547 o ymatebion a gafwyd yn ymateb da. Roedd y Pwyllgor wedi codi pryderon o'r blaen bod grwpiau anodd eu cyrraedd yn llai tebygol o ymateb i ymgynghoriadau ar-lein. Dywedodd yr Aelod Cabinet fod yr ymateb cyffredinol yn rhesymol ac yn cymharu'n dda ag awdurdodau lleol eraill. Derbyniodd yr Aelod Cabinet fod cyfyngiadau clir i'r dull ar-lein. Fodd bynnag, dechreuodd y cyfnod ymgynghori ar adeg pan oedd y gymuned o dan gyfyngiadau covid-19 ac roedd y cyfnod ymgynghori yn gyfyngedig o ran amser. Dywedwyd wrth yr Aelodau bod y Cynllun Corfforaethol yn cynnwys cynigion i ddatblygu Strategaeth Ymgysylltu â Dinasyddion o fewn misoedd cyntaf y weinyddiaeth newydd.
- Nododd yr Aelodau y bydd targed ailgylchu Llywodraeth Cymru yn cael ei gynyddu'n fuan i 70% ac mae'r Cyngor yn ei chael hi'n anodd cyrraedd y targed presennol ar hyn o bryd. Gofynnodd yr Aelodau pa gynigion cyllideb fyddai'n helpu'r awdurdod i gyflawni'r cynnydd angenrheidiol yn ei gyfradd ailgylchu. Dywedodd yr Aelod Cabinet fod arian untro yn cael ei ddarparu ar gyfer y treial ailgylchu ar wahân. Ymgynghorwyd ar y Strategaeth Ailgylchu a bydd hynny'n pennu'r cyfeiriad ar gyfer y Cyngor a bydd y gyllideb yn cael ei rhoi ar waith i gefnogi'r polisi. Nododd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau fod cyllideb briodol wedi'i darparu i'r gwasanaeth yn y tymor canolig o ran y gofyniad hwn.

- Gofynnodd yr Aelodau am sicrwydd bod cynnydd mewn costau ynni wedi'i ystyried a bod y gyllideb wedi'i chynnwys i ymdopi. Dywedodd yr Aelod Cabinet fod gwaith wedi'i wneud i ddeall y cynnydd hysbys a disgwylidig mewn costau, rhagweld y rheini a pharatoi cyllidebu yn unol â hynny. Ystyriwyd y cynnydd disgwylidig mewn costau ynni, gan gynnwys a yw'r rhain yn godiadau hirdymor neu'n fwy dros dro. Mae cronfa wrth gefn o £2 filiwn wedi'i chynnwys a gellir defnyddio'r MGA yn y dyfodol hefyd. Mae Llywodraeth Cymru wedi darparu 2 flynedd o gyllid dangosol hefyd. Cytunodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau fod hyn yn risg allweddol. Ni chaiff y gyllideb ei chynnyddu'n raddol bob blwyddyn a defnyddir modelu dros y tymor canolig sy'n cysylltu â'r argyfyngau hynny.
- Gofynnodd yr Aelodau pa arian oedd ar gael i ddarparu cartref cŵn newydd yn y ddinas. Awgrymodd yr Aelod Cabinet y dylid gofyn y cwestiwn hwn i ddeiliad y portffolio.
- Mae'r Aelodau'n gofyn sut yr oedd y gyllideb yn cyfrif am gynnydd mewn cyflogau, a oedd strategaeth ar waith i gynnal gweithlu'r Cyngor ac a oedd unrhyw gynlluniau tymor hwy i dyfu'r gweithlu yn y dyfodol. Dywedodd yr Aelod Cabinet fod Strategaeth Gweithlu wedi'i sefydlu a bod pob cyfarwyddiaeth yn cynllunio'r gweithlu. Caiff y rhain eu hadnewyddu yn gynnar yn y weinyddiaeth nesaf. Dywedwyd wrth yr Aelodau fod rhai ardaloedd o fewn y Cyngor wedi cael anawsterau wrth recriwtio staff a bod hyn wedi effeithio ar ddarparu gwasanaethau. Mae Gwasanaeth i Mewn i Waith y Cyngor wedi lansio hyfforddiant i yrwyr Cerbydau Nwyddau Trwm ac wedi bod yn gweithio mewn partneriaeth â darparwyr hyfforddiant yn y diwydiant adeiladu i fynd i'r afael â'r prinder gweithwyr yn y proffesiynau hynny. Mae pennu cyllidebau hefyd yn ystyried beth fydd dyfarniad cyflog tebygol y sector cyhoeddus. Rhagwelwyd y bydd cynnig Llywodraeth Cymru i dalu'r 'Cyflog Byw Gwirioneddol' yn y sector gofal yn cael effaith ar y farchnad lafur. Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau fod £57 miliwn o bwysau cost yn gysylltiedig â chyflogeion dros gyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC) o £131 miliwn. Yn ogystal â'r Cyflog Byw Gwirioneddol, mae newidiadau hefyd i gyfraniadau Yswiriant Gwladol a newidiadau i'r cynllun pensiwn athrawon.
- Nododd yr Aelodau fod adroddiad y Cabinet yn cynnwys cynigion ar gyfer adolygu trefniadau staffio sy'n arwain at arbed tua £1 miliwn ac eto mae hefyd yn cynnwys cynigion ar gyfer creu cynnydd o 58.3 o swyddi cyfwerth ag amser llawn. Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau fod y cynnydd o 58.3 cyfwerth ag amser llawn yn gynnydd net. Mae'r cynnydd yn ymwneud â staff ychwanegol a gymerir yn y meysydd twf polisi a nodwyd yn y gyllideb.
- Gofynnodd yr Aelodau am eglurhad ar y gostyngiad o £4 miliwn mewn 'gwariant allanol' a amlygwyd yn y cyflwyniad ac a oedd unrhyw beth yn ymwneud â phortffolio'r Pwyllgor. Dywedodd yr Aelod Cabinet fod y cynigion ar gyfer arbedion effeithlonrwydd mewn perthynas â chylch gwaith y Pwyllgor wedi'u hamlygu yn Atodiad 5 i'r adroddiad. Roedd y rhan fwyaf o'r arbedion 'gwariant allanol' yn ymwneud â chyfarwyddiaethau eraill.
- Gofynnwyd i swyddogion egluro'r sylwadau ynghylch anwadalrwydd y farchnad mewn deunyddiau ailgylchu yn y rhan o'r adroddiad sy'n ymwneud â'r Mecanwaith Cydnerthedd Ariannol. Dywedodd yr Aelod Cabinet fod pris y

farchnad y mae'r Cyngor yn ei dderbyn am ddeunyddiau ailgylchu yn aml yn amrywio. Dywedodd swyddogion mai'r sbardun allweddol ar gyfer y pris a dderbynnir yw glendid y deunydd. Mae gwahanu ailgylchu yn y ffynhonnell yn helpu i gynyddu pris y farchnad i'r eithaf.

- Byddai'r Dreth Gyngor yn cynyddu 1.9%. Gofynnodd yr Aelodau sut roedd hyn yn cymharu ag awdurdodau lleol eraill yng Nghymru. Dywedwyd wrth yr Aelodau nad yw pob Cyngor wedi cyhoeddi eu cynigion ond rhagwelwyd y byddai cynnydd Caerdydd ar ben isaf y raddfa.

PENDERFYNWYD – Bod y Cadeirydd yn ysgrifennu at yr Aelod Cabinet ar ran y Pwyllgor i gyflwyno unrhyw sylwadau, arsylwadau ac argymhellion a wnaed yn ystod y ffordd ymlaen.

56 : PORTFFOLIO CYNLLUNIO STRATEGOL A THRAFNIDIAETH

Croesawodd y Cadeirydd y Cynghorydd Caro Wild, Yr Aelod Cabinet dros Gynllunio Strategol a Thrafnidiaeth a swyddogion o'r gyfarwyddiaeth Cynllunio, Trafnidiaeth a'r Amgylchedd.

Yn dilyn datganiad byr gan yr Aelod Cabinet, gwahoddwyd y Pwyllgor i wneud sylwadau, ceisio eglurder neu godi cwestiynau am y wybodaeth a gafwyd. Mae'r drafodaeth hon wedi ei chrynhai isod:

- Gofynnodd yr Aelodau am ragor o wybodaeth am y cynigion buddsoddi mewn adfywio ar gyfer canolfannau siopa ardal, ac yn arbennig sut y byddai'r buddsoddiad hwnnw'n effeithio ar y briffordd mewn ardaloedd fel Heol y Plwca. Gofynnodd yr Aelodau a oedd buddsoddi mewn trafndiaeth gynaliadwy a theithio llesol yn debygol o arwain at ostyngiad mewn refeniw gorfodi traffig a pharcio ac a oedd hyn wedi'i ystyried. Dywedodd y Cyfarwyddwr y byddai craidd cynlluniau adfywio'r canolfannau ardal lleol yn rhan o bortffolio meysydd gwasanaeth arall. Fodd bynnag, byddai Cynllunio Strategol a'r Amgylchedd yn gweithio'n agos gyda chydweithwyr o ran y gwaith sy'n digwydd i sicrhau bod y gwaith hwnnw'n cydfynd â chyfluoedd eraill. Nid yw cynigion ar gyfer Heol y Plwca wedi'u cyflwyno eto ond mae rhai gwelliannau wedi'u gwneud i groesfannau sy'n cysylltu â gwelliannau mewn mynediad i gerddwyr gan ddefnyddio cyllid Adran 106. Dywedodd y Cyfarwyddwr fod swyddogion yn ymwybodol o dorri rheolau sylweddol o ran parcio yn Heol y Plwca a byddai gorfodaeth yn cael ei chynyddu fel mesur tactegol tymor byr. Yn fwy cyffredinol, o ran incwm, rhagwelir y bydd parcio'n dal i chwarae rhan allweddol mewn rheoli traffig a bydd hyn yn gweithio ochr yn ochr â theithio llesol ac opsiynau trafndiaeth gynaliadwy.
- Nododd yr Aelodau y buddsoddiad o £3 miliwn ar gyfer ailddatblygu Ffordd Churchill yn ystod 2022/23. Gofynnodd yr Aelodau a oedd y prosiect yn debygol o gael ei gwblhau yn ystod y cyfnod hwnnw. Dywedodd y Cyfarwyddwr y rhagwelir y byddai cam 1 y gwaith ailddatblygu yn cael ei gwblhau o fewn 12 mis.
- Dywedodd Aelod fod y Cyngor wedi cael ei feirniadu yn y gorffennol ar lefel yr incwm gorfodi parcio a briodolir i gostau gweinyddu. Gofynnodd yr Aelod pa gyfran o incwm gorfodi traffig a pharcio a fyddai'n cael ei neilltuo'n benodol ar gyfer cynlluniau rheoli traffig. Dywedodd y Cyfarwyddwr fod ymrwymiad wedi'i

sefydlu y byddai unrhyw incwm ychwanegol o droseddau traffig sy'n symud a gorfodi parcio yn cael ei neilltuo ar gyfer datblygu a chyflawni prosiectau trafndiaeth. Roedd y Cyfarwyddwr yn cydnabod y pwynt a wnaed. Cynhelir pob sgwrs am ddefnyddio'r gronfa barcio wrth gefn mewn ymgynghoriad â chydweithwyr o'r Adran Gyllid ac maent yn destun diwydrwydd dyladwy ac achos busnes.

- Dywedodd yr Aelodau fod cyfran sylweddol o'r incwm a dderbynnir yn cael ei neilltuo ar gyfer gorbenion fel cyflogau staff ac roedd yr Aelodau o'r farn nad oedd y cynllun gwreiddiol a gyflwynwyd gan Lywodraeth Cymru wedi'i gynllunio at y diben hwnnw. Gofynnodd yr Aelodau a fyddai cyllideb ychwanegol yn cael ei darparu ar gyfer y maes gwasanaeth a fyddai'n caniatáu i'r refeniw incwm gael ei neilltuo'n wirioneddol ar gyfer prosiectau trafndiaeth. Dywedodd y Cyfarwyddwr fod penderfyniad wedi'i wneud sy'n golygu y bydd unrhyw incwm ychwanegol a dderbynnir yn cael ei neilltuo ar gyfer prosiectau trafndiaeth. Pennir cyllidebau eraill yn gorfforaethol. Dywedodd y Cyfarwyddwr fod angen hefyd sicrhau bod y staff ar gael i gyflawni'r prosiect ar lawr gwlad pan fydd arian cyfalaf ar gael ar gyfer prosiect gwella trafndiaeth. Fodd bynnag, derbyniwyd egwyddor gyffredinol y pwynt a wnaed.
- Nododd yr Aelodau, o ran newid moddol, mai'r targed ar gyfer defnyddio trafndiaeth gyhoeddus yn y Cynllun Corfforaethol yw 22%. Gofynnodd yr Aelodau a oedd unrhyw arwyddion o ddefnydd isel parhaus o ganlyniad i'r pandemig ac a fyddai unrhyw bwysau ariannol ar ddarparwyr trafndiaeth gyhoeddus o ganlyniad i hynny pe bai hyn yn parhau. Dywedodd y Cyfarwyddwr fod y sefyllfa'n ddeinamig ac, er bod pethau'n dychwelyd i normalrwydd, mae rhywfaint o ansicrwydd o hyd. Mae busnesau canol y ddinas a sefydliadau partner y Cyngor yn symud tuag at sefyllfa hybrid o ran eu trefniadau staffio. Mae'r defnydd o drafnidiaeth gyhoeddus yn dal i fod yn sylweddol is na'r cyfnod cyn y pandemig. Cyflwynwyd cynlluniau cymhelliant cyn y Nadolig ac mae trafodaethau'n mynd rhagddynt ar hyn o bryd gyda Llywodraeth Cymru ynghylch ailgyflwyno cynlluniau cymhelliant i gefnogi gwasanaethau bysiau a rheilffyrdd. Wrth ymateb i sylwadau pellach gan y Pwyllgor ynghylch y defnydd a ragwelir a modelu ariannol prosiectau trafndiaeth mawr, dywedodd y Cyfarwyddwr na fyddai unrhyw effaith andwyol hirdymor yn y bôn ar yr angen am drafnidiaeth gyhoeddus nac ar gyfer y rhwydweithiau trafndiaeth newydd, ond efallai y bydd addasiadau mewn patrymau teithio.
- Gofynnodd yr Aelodau i'r Cyfarwyddwr roi sylwadau ar yr amserlenni cyflenwi ar gyfer seilwaith newydd fel rhan o'r prosiect metro, megis y gorsafoedd newydd. Dywedodd y Cyfarwyddwr fod y targedau'n uchelgeisiol ond yn realistig. Roedd rhai o'r prosiectau a restrwyd yn dibynnu ar gyllid ac felly roedd rhywfaint o risg yn gysylltiedig. Lle mae Cyngor Caerdydd yn arwain, roedd y Cyfarwyddwr yn hyderus y bydd prosiectau'n cael eu chyflawni o fewn yr amserlenni.
- Nododd yr Aelodau y bu oedi wrth gyflawni prosiectau sy'n bodoli eisoes megis rhannau o ganol y ddinas o'r llwybr beicio rhwng Caerdydd a Chasnewydd. Gofynnodd yr Aelodau pa wersi a ddysgwyd a fyddai'n sicrhau bod y beicffordd 10 milltir cyfan yn cael ei ddarparu erbyn 2025. Dywedodd y Cyfarwyddwr fod gwaith wedi bod yn mynd rhagddo y tu ôl i'r llenni ar y cynllun o ran ei ddyluniad. Mae gwersi wedi'u dysgu o weithredu rhan fach o'r cynllun yn ystod y pandemig covid ac felly mae'r gweithredu'n gwella. Ariennir y cynllun ac mae'n flaenoriaeth

allweddol i Gomisiwn Trafnidiaeth Cymru. Roedd y Cyfarwyddwr o'r farn bod targed 2025 yn uchelgeisiol ond yn gyraeddadwy.

- Gofynnodd yr Aelodau am eglurhad a manylion pellach am y cynllun grant gyda'r nod o gynorthwyo'r fflyd tacsis yn y ddinas i symud tuag at gerbydau sy'n fwy ecogyfeillgar. Dywedodd y Cyfarwyddwr mai dim ond newydd gael ei gadarnhau y mae'r cyllid ar gyfer y cynllun ac nad yw manylion y ffordd orau o ddefnyddio hynny wedi'u cwblhau eto. Cytunodd y Cyfarwyddwr i adrodd yn ôl i'r Pwyllgor ar fanylion y cynllun.

PENDERFYNWYD – Bod y Cadeirydd yn ysgrifennu at yr Aelod Cabinet ar ran y Pwyllgor i gyflwyno unrhyw sylwadau, arsylwadau ac argymhellion a wnaed yn ystod y ffordd ymlaen.

57 : PORTFFOLIO STRYDOEDD GLÂN, AILGYLCHU A'R AMGYLCHEDD

Croesawodd y Cadeirydd y Cynghorydd Michael Michael, yr Aelod Cabinet dros Strydoedd Glân, Ailgylchu a'r Amgylchedd a swyddogion o'r gyfarwyddiaeth.

Yn dilyn datganiad gan yr Aelod Cabinet, gwahoddwyd y Pwyllgor i wneud sylwadau, ceisio eglurder neu godi cwestiynau am y wybodaeth a gafwyd. Mae'r drafodaeth hon wedi ei chrynhai isod:

- Nododd yr Aelodau y byddai targed ailgylchu Llywodraeth Cymru yn cynyddu i 70% yn fuan. Gofynnodd yr Aelodau sut y byddai hynny'n cael ei gyflawni. Roedd yr Aelod Cabinet o'r farn nad oedd modd cyflawni'r targed o 70% o dan y trefniadau casglu gwastraff blaenorol. Fodd bynnag, mae gwelliannau megis disodli'r fflyd cerbydau casglu gwastraff, gwell perthynas waith, technoleg ddigidol ac ad-drefnu rowndiau bellach yn golygu bod modd cyrraedd y targed. Mae'r treial didoli wrth ymyl y ffordd yn parhau ac mae wedi'i gynllunio i leihau faint o halogiad. Mae'r canfyddiadau cychwynnol yn awgrymu bod halogiad wedi gostwng o 30% i 3% o dan y treial. Roedd yr Aelod Cabinet o'r farn y bydd didoli wrth ymyl y ffordd yn golygu y gellir cyflawni'r targed o 70% a bydd yr ailgylchu a gynhrychir o ansawdd gwell, felly bydd incwm hefyd yn cynyddu. Bydd hefyd yn cael gwared ar 24 miliwn o fagiau ailgylchu gwyrdd o'r ffrwd wastraff.
- Gofynnodd yr Aelodau pa gyllideb sydd wedi'i darparu i symud cartref cŵn Caerdydd yn ei le. Dywedodd yr Aelod Cabinet fod safle wedi'i nodi a bod cyfyngiadau cynllunio yn cael eu hystyried ar hyn o bryd cyn i adroddiad gael ei gyflwyno i'r Cabinet. Dywedodd y Cyfarwyddwr fod hwn yn brosiect â blaenoriaeth. Bydd diwydrwydd dyladwy yn cael ei wneud yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf a gobeithio y bydd y rhaglen gyfalaf yn cydnabod y cyfle i ddarparu cartref cŵn newydd yn y flwyddyn ganlynol.
- Gofynnodd yr Aelodau am ragor o wybodaeth am y cynigion ar gyfer arbedion yn y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir. Dywedodd Pennaeth y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir fod y gwasanaeth ar hyn o bryd yn gweithredu o dan bwysau cyllidebol ac yn sgil yr ymateb i bandemig Covid, gyda nifer o staff yn dal i gael eu secondio i rolau eraill. Mae nifer o feysydd allweddol lle mae'r gwasanaeth ar ei hôl hi – fel safonau bwyd. Mae'r gwasanaeth yn dilyn Cynllun Adfer yr Asiantaeth Safonau Bwyd a fydd yn arwain at welliannau dros amser. Bu anawsterau hefyd o ran recriwtio staff â chymwysterau addas. Dywedodd yr

Aelod Cabinet dros Gyllid a Pherfformiad fod y cynigion arbedion yn ymwneud yn bennaf â gweinyddu busnes o fewn y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir.

- Gofynnodd yr Aelodau a fu unrhyw welliannau i gyfraddau salwch ers cyflwyno'r patrwm wythnos waith 4 diwrnod. Dywedodd yr Aelod Cabinet na fu unrhyw welliant mewn cyfraddau absenoldeb oherwydd salwch.
- Gofynnodd yr Aelodau am ragor o fanylion am y prosiectau ynni adnewyddadwy ar raddfa fawr y cyfeirir atynt yn y Cynllun Corfforaethol. Dywedodd yr Aelod Cabinet fod prosiectau yn y dyfodol wedi'u nodi ond nad oedd yn gallu darparu unrhyw fanylion pellach fel y pwynt hwn.
- Gofynnodd yr Aelodau am y wybodaeth ddiweddaraf am y cynnydd a ddarperir ar gyfer cyfleuster ailgylchu newydd yng ngogledd y ddinas. Dywedodd yr Aelod Cabinet nad yw safle addas ar gyfer cyfleuster o'r fath wedi'i nodi eto.
- Croesawodd yr Aelodau gynigion i ddarparu staff ychwanegol ar gyfer y timau glanhau strydoedd. Gofynnodd yr Aelodau i ble y byddai'r adnoddau ychwanegol hynny'n cael eu defnyddio. Dywedodd Aelodau'r Cabinet fod Gwasanaethau Cymdogaeth yn cael eu hailfodelu ar hyn o bryd. Dywedodd swyddogion y byddai'r arian yn cael ei ddefnyddio i greu 'tîm blitz' ychwanegol i ymateb lle a phan fo angen a 'tîm lonydd' a fyddai'n ymateb i'r nifer uchel o ddigwyddiadau tipio anghyfreithlon a gofnodwyd mewn lonydd gât. Byddai 4 glanhawr mecanyddol ychwanegol hefyd yn cael eu darparu.
- Nododd yr Aelodau y 4 swydd a grëwyd ar gyfer cyflawni agenda Caerdydd Un Blaned. Gofynnodd yr Aelodau am ragor o fanylion. Dywedodd y Cyfarwyddwr y byddai'r staff ychwanegol yn cael eu defnyddio i wella tîm presennol Caerdydd Un Blaned ac y bydd yn gweithio ar draws cyfarwyddiaethau. Mae un swydd ar lefel RhG2, a fydd y swyddog arweiniol ar gyfer cyflwyno rhaglenni. Mae'r swyddi eraill yn swyddi rheoli prosiect a fydd yn cefnogi mentrau corfforaethol.
- Nododd yr Aelodau gynigion i gynyddu incwm ar safle CAGC Clos Bessemer tua £172,000. Gofynnodd yr Aelodau a ellid cyflawni hyn yn hyderus. Dywedodd yr Aelod Cabinet fod cynnydd wedi bod mewn incwm masnachol ers cyflwyno'r system benodi ac roedd yn weddol hyderus y gellid cyflawni'r ffigur hwn. Dywedodd y Cyfarwyddwr Datblygu Economaidd fod y ffigur yn seiliedig ar y gwelliant a welwyd dros y flwyddyn ddiwethaf. Mae ffioedd a thaliadau hefyd wedi'u hailosod.
- Wrth ymateb i gwestiwn gan y Pwyllgor, dywedodd swyddogion nad yw'r targed ar gyfer incwm o nwy tirlenwi yn Ffordd Lamby wedi'i addasu ers pedair blynedd. Mae swm y nwy a gynhyrchir wedi gostwng yn ystod y cyfnod hwnnw ac mae llinell y gyllideb bellach yn adlewyrchu'r sefyllfa wedi'i haddasu.

PENDERFYNWYD – Bod y Cadeirydd yn ysgrifennu at yr Aelod Cabinet ar ran y Pwyllgor i gyflwyno unrhyw sylwadau, arsylwadau ac argymhellion a wnaed yn ystod y ffordd ymlaen.

58 : EITEMAU BRYD (OS OES RHAI)

Ni nodwyd unrhyw eitemau bryd.

59 : Y FFORDD YMLAEN

60 : DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Hysbyswyd yr aelodau y byddai cyfarfod y Pwyllgor Craffu Amgylcheddol nesaf yn cael ei gynnal ar ...????

61 : GOHEBIAETH YN DILYN CYFARFOD Y PWYLLGOR

Daeth y cyfarfod i ben am 5.15 pm